

Kommunalrådet har ordet

Vi tror på framtiden - Tranås har alla förutsättningar!

Vi tror att småstaden har framtiden för sig. Det är både billigare och tryggare att bo och leva i den lite mindre kommunen jämfört med den stora staden. Till Tranås plusvärden hör vår sagolikt vackra natur med många sjöar, en attraktiv stadskärna och en livskraftig landsbygd som lockar nya invånare. Tranås kommun erbjuder attraktiva och sjönära boenden till helt andra priser än t ex Linköping och Jönköping.

Samtidigt som vi så starkt påverkas av det som sker runt omkring oss så rullar livet på för de allra flesta av oss, här i vårt vackra och trots allt trygga Tranås. Samhället erbjuder ett skyddsnet för den som inte klarar sig själv och vi lever i en samhällsordning som står upp för allas lika värde, jämställdhet och frihet från korruption och maktmissbruk. Och gängkriminaliteten är - tack och lov - först och främst ett storstadfenomen.

Vi satsar sedan en tid tillbaka lite extra på att locka den grupp som består av yrkesverksamma människor mellan 30 och 50. När den gruppen växer och fler yrkesverksamma flyttar till Tranås blir alla vinnare, i synnerhet de som behöver samhällets stöttning där vi till exempel kan göra ytterligare satsningar för våra äldre. Utan skattebetalare som betalar in till kommunkassan och samtidigt inte kostar så mycket själva, så kommer en kommun ganska snart tvingas skära ner. Vi ser att det händer i avfolkningsbygder och som politisk ledning i Tranås är vi ytterst vaksamma för att det inte ska drabba oss.

Just nu går det bra för näringslivet i Tranås. Vi har flera företag som växer och nyanställer och allra tydligast märks det hos vår största privata arbetsgivare Bosch som indikerar en mycket kraftig tillväxt. Det gör att våra arbetslöshets-siffror är lägre än på väldigt länge. Vi jobbar också mycket aktivt med att alla som kan försörja sig själva också ska göra det och vi ser att det arbetet har gett resultat, något som givetvis underlättas av ett näringsliv som går som tåget.

För att företagen ska kunna anställa så ska det vara attraktivt att bo i Tranås, men det ska också vara enkelt att pendla. Vi har många som både pendlar in och pendlar ut och vi arbetar intensivt med att förbättra pendlingsmöjligheterna i de allmänna kommunikationerna. Just nu gläds vi åt att ha säkrat busspendlingen mellan Tranås och Ödeshög och åt att vi får helt nya pendeltåg från Tranås och söderut inom bara något år. Pandemin var en stor prövning för oss men den förde det positiva med sig att många upptäckte

hur bra det går att jobba på distans. Tranås kommun har en utomordentligt god digital infrastruktur både i staden och på landsbygden och planer finns för att ytterligare stärka möjligheterna till distansarbete.

Vi gör stora satsningar på våra förskolor och skolor: vi bygger två helt nya skolor och en ny förskola och vi renoverar och bygger ut befintliga. Inför höstterminsstarten 2025 invigs den senaste av våra beslutade skolbyggnationer - Granelundsskolan - och vi kommer då att kunna stoltsera med att ha Sveriges kanske mest moderna och ändamålsenliga skolfaciliteter. Vi gör detta för att våra barn och unga i Tranås ska få bästa tänkbara förutsättningar till lärande och utveckling. Attraktiva skolor underlättar också kompetensförsörjningen och fler duktiga och legitimerade lärare kommer göra skolorna ännu bättre.

Kan man välja att flytta till en vacker småstadskommun, med goda kommunikationer och som dessutom har de bästa skolorna så gör man givetvis det.

Med detta som bakgrund så vill vi redogöra för hur vi ser på den kommunala ekonomin i ett "bokslutsläge". Vi har precis lämnat ett 2022 med ett mycket starkt ekonomiskt resultat, med 40 miljoner kronor i överskott. Vi ser dock hur trenden tillfälligt tycks vika och att 2023 och sannolikt även 2024 och 2025 kommer att bli några tuffa år i ekonomiskt hänseende. Med tanke på vårt starka utgångsläge, att vi har en stark tro på vår framtid och att vi gör viktiga framtidsinvesteringar, så vill vi inte tvingas till nedskärningar. Istället väljer vi att medvetet skruva ner förväntningarna på de ekonomiska resultaten under något/några få år, då vi tror att det är rätt strategi för att säkra kommunens framtidsatsning. Vi kan givetvis inte vara hur frikostiga som helst, men en prioriterad ambition är att inte behöva skruva ner på satsningar som vi starkt tror kommer bidra till att Tranås kommun stärks inom en mängd områden, alltifrån upplevd trivsel och trygghet till ökad självförsörjning, till ytterligare sänkt arbetslöshet, till förbättrad välfärd och till en starkt kommunal ekonomi.

Det är att visa ett ledarskap för Tranås kommun.

Mats Holmstedt

Kommunalråd och
kommunstyrelsens ordförande

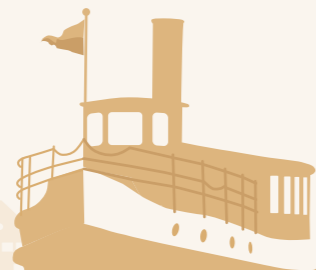
”
Vi tror att
småstaden har
framtiden
för sig

”
Det går bra
för näringslivet
i Tranås

”
Starkt
ekonomiskt
utgångsläge

”
Om fler
yrkesverksamma
flyttar till
Tranås blir alla
vinnare!

”
Stora satsningar
på våra förskolor
och skolor

Vad hände 2022?

Under 2022 genomfördes val för kommande mandatperiod, lokalfrågorna inom skolverksamheten var högaktuella och en ny återvinningscentral såg dagens ljus i Norraby. Med en rekordlåg arbetslöshet, satsningar inom kompetensförsörjning tillsammans med näringslivet och nya bostadsutvecklingsplaner har Tranås tagit klivet in i 2023 med stor tillförsikt.

Strategier för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet

Ett av besluten i kommunfullmäktige under året innebar att kommunens hållbarhetsarbete nu är sammanfattat i tre dokument som behandlar ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. I klimatarbetet för att minska utsläppen av växthusgaser är användandet av fossilfria bränslen som el och biogas en del av lösningen tillsammans med minskade transporter. Till kommunens strategi för ekonomisk hållbarhet, inriktning för tillväxt, har program och handlingsplan med 14 attraktivitetspunkter arbetats fram, under tre huvudrubriker BO-LEVA-VERKA. Attraktivitetspunkterna ska bidra till att Tranås kommun blir fler invånare med en större andel barnfamiljer och fler i arbetsför ålder och i sysselsättning.

Bidrag till Adelövs IK för byggnation av föreningslokal

Kommunstyrelsen beviljade bidrag till Adelövs IK på 1 miljon kronor (mkr) för byggnation av en föreningslokal vid fotbollsplanen i Adelövs samhälle. Lokalen ska innehålla omklädningsrum, samlingslokal och gym. Föreningen beviljades även bidrag med 5 mkr från Allmänna arvsfonden och 0,2 mkr från Riksidrottsförbundet.

Högaktuella lokalfrågor för skolverksamheten

Det har under året arbetats med lokalprogram för Granelundsskolan och Junkaremålsskolan F-6 samt särskola. Under sommaren var verksamheten på Hubbarpsskolan i fokus efter beslut om att hitta alternativa lösningar för de befintliga lokalerna till början av höstterminen.

Under hösten pågick renoveringsarbeten och vecka 44 kunde återflytten till Hubbarpsskolan genomföras och undervisning återigen pågå i de ordinarie lokalerna. I november togs äntligen det första spadtaget för Junkaremålsskolan.

Nybyggd återvinningscentral med återbrukshus

Under året har Norrabys nya återvinningscentral färdigställdts och återbruksverksamheten har implementerats i återbrukshuset.

Konstrakan

Den återkommande konstutställningen i augusti fyllde Storgatan med en mångfald av verk från ett åttiotal konstnärer och konsthantverkare.

Rekordlåg arbetslöshet

I slutet på året kunde det konstateras att andelen långtidsarbetslösa inte varit så här låg i Tranås kommun på över tio år. Satsningarna på den nya förvaltningen HR- och arbetsmarknadsförvaltningen, nya arbetsätt och ökad samverkan med näringslivet har gett tydliga positiva effekter på Tranås arbetsmarknad. Arbetslösheten i Tranås kommun låg vid årsskiftet på 6,25 procent jämfört med rikssnittet på 6,6 procent. Under 2023 har arbetslösheten fortsatt att minska till 5,65 % sista mars.

5,6%*

*avser mars 2023

Framtidens gymnasieskola

Tidigare har utredningar gjorts kring tänkbart samarbete med kommuner i västra Östergötland och på Höglandet. Under året har arbete pågått med att knyta tänkbara samarbetskommuner till Tranås kommun då Sveriges riksdag fattat beslut om minst två samverkanskommuner.

DigiTranås på biblioteket

Under året startades med medel från Kulturrådet projektet DigiTranås, där det varje torsdag erbjuds digital hjälp (skaffa e-post, fixa en app på mobil, veta mer om någon internetjänst, testa dator eller surfplatta) på Tranås stadsbibliotek med fyra projektanställda ungdomar. Förutom svenska och engelska erbjuds hjälp på dari, arabiska och persiska. Biblioteket står som ansvariga för projektet och de anställda ungdomarna, men har samarbetat med Tranås kommuns dataavdelning och Studieförbundet Vuxenskolan.

Utökad samarbete med näringslivet kring kompetensförsörjning

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen har under året, i nära samarbete med Tranås United, inventerat kompetensbehovet i kommunen. En omedelbar insikt från inventeringen har varit behovet av yrkesrollen kantpressare, där det nu skapas en utbildning genom ett samarbete mellan förvaltningen och Arbetsförmedlingen.

Höga betyg i SCB:s medborgarundersökning

Under hösten genomförde SCB sin årliga attitydundersökning, där Sveriges kommuner erbjudits att delta. I år deltog 137 kommuner, däribland Tranås kommun. Resultatet bygger på svaren från 392 personer, där lika andelar män som kvinnor i åldrarna 18-49 (30%) och 50-65+ (70%) deltog. Generellt sett hamnade Tranås kommun över rikssnittet inom samtliga områden, där omdömena kring räddningstjänst, boendefrågor kring närhet till natur, skola och omsorg, resor och kommunikation, bibliotek, friluftsområden, klimat- och miljöarbete och politikens bemötande sticker ut lite extra.

Nöjdare och tryggare hyresgäster

Resultatet av Tranås bostäders NKI-undersökning (nöjd kund-index) visade att hyresgästerna har blivit mer nöjda med servicen, bostäderna och områdena runt omkring. Även tryggheten har ökat och ligger över branschsnittets betyg. Högst betyg vad gäller trygghet fick grannsamverkan, trygga trapphus, säkerhet mot inbrott i lägenheten och belysning på gården/nära huset.

Tranås Cruising

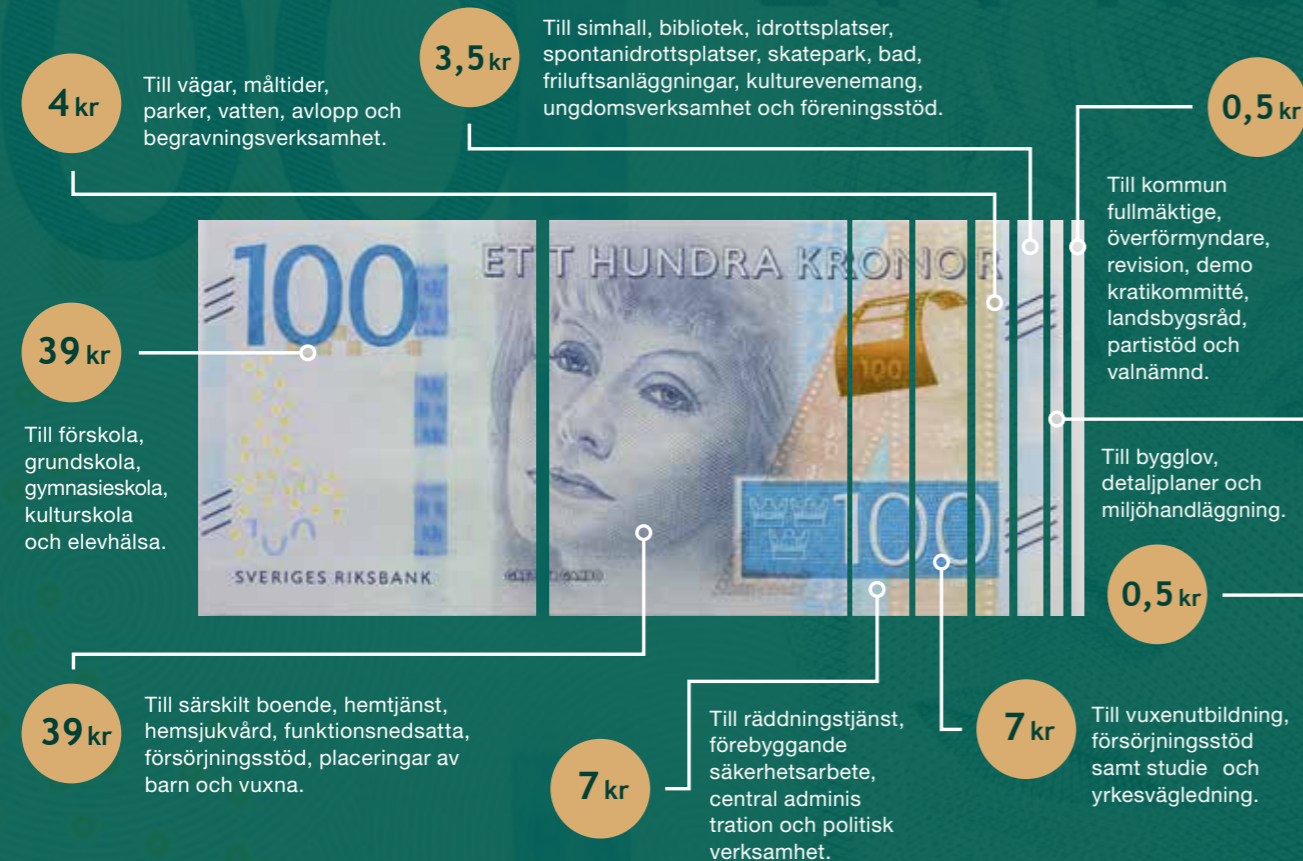
Tranås Caroliners kunde återigen arrangera det populära evenemanget Tranås Cruising & Rock'n Roll Event efter uppehåll under pandemin. En folkfest som lockar både tranåsbor och besökare utifrån. Hoppas vi ses även i år!

Valår

I september hölls val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Valdeltagandet till kommunfullmäktige blev 82,04 procent. Över hälften av de som röstade valde att förtidsrösta.

100-lappen

Om du betalar 100 kr i skatt, hur mycket går till de olika verksamheterna?

Befolkning

Antalet invånare fortsatte att minska i kommunen. Vid årsskiftet uppgick befolkningen till 18 804 invånare, vilket innebär en minskning med 70 personer på ett år. Mot svarande siffra vid utgången av 2020 var 18 874 invånare. Positivt är dock att antalet 30-39-åringar ökade med 63 personer. Flyttningsnettot, det vill säga skillnaden mellan in- och utflyttning, gav ett underskott på 22 personer.

Nya attraktiva bostäder, goda pendlingsmöjligheter och en bra service är faktorer som kan påverka befolkningstillväxten i yrkesaktiva och yngre åldersgrupper.

En nationell trend med ökad efterfrågan på boende på landsbygd och i mindre orter samt ökade möjligheter

till distansarbete kan gynna Tranås kommun i ett längre perspektiv.

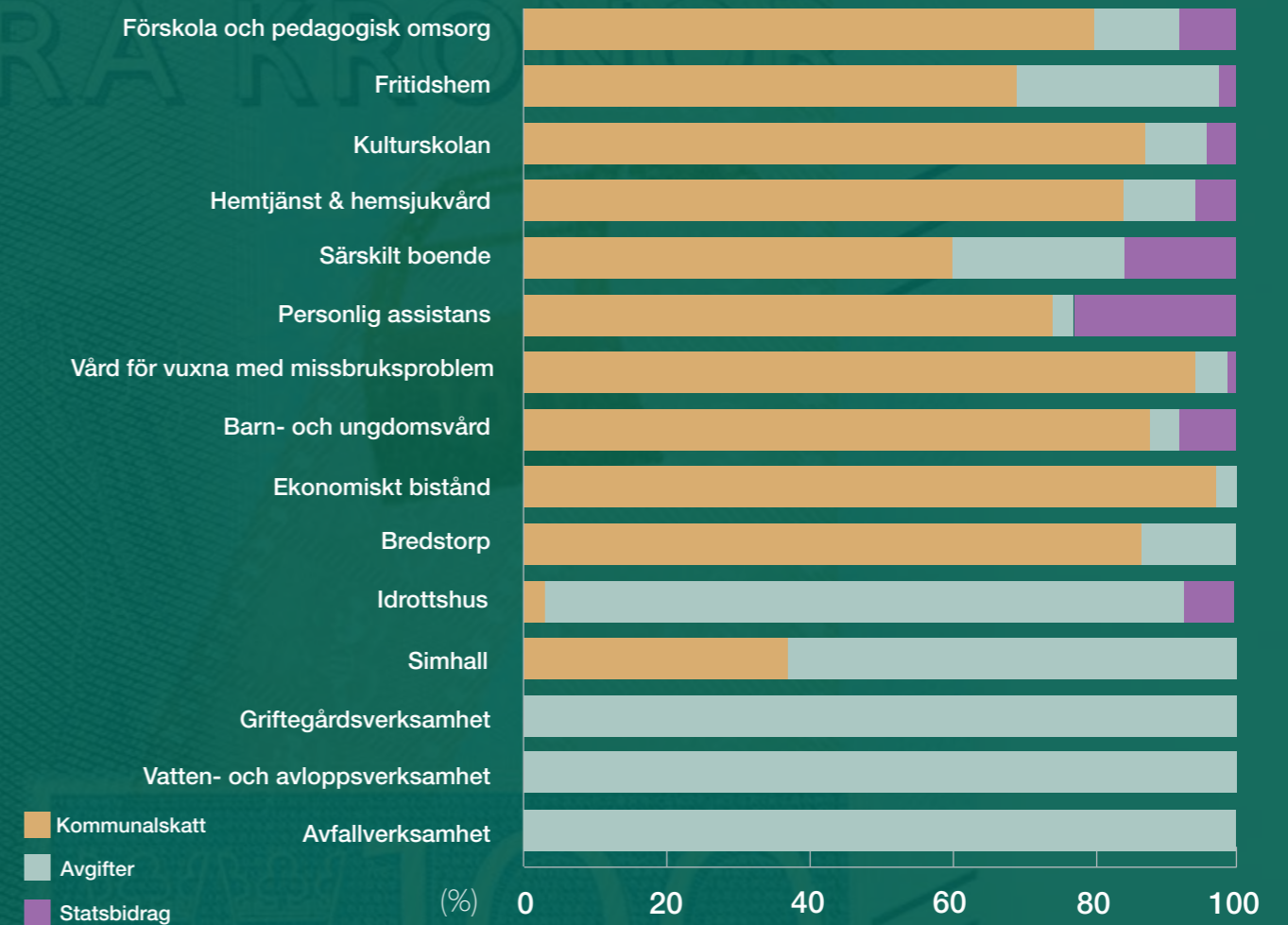
Målsättningen är att invånarantalet genom satsningar på boende och företagsklimat ska öka till 25 000 invånare till år 2040.

Ålder	Tranås	Riket	Förändring %
0-19 år	23 %	23 %	-0,2 %
20-65 år	52 %	57 %	+/-0 %
65-79 år	17 %	15 %	+/-0 %
80+ år	8 %	5,5 %	+0,2 %

Finansiering

De flesta av kommunernas verksamheter finansieras genom kommunalskatten, med mindre bidrag från staten. Viss service, exempelvis förskolan, är delvis finansierad av

avgifter från dem som nyttjar den. I diagrammet ser du hur fördelningen ser ut mellan kommunalskatt, avgifter och statsbidrag för ett urval av kommunens verksamheter.

Resultat

Tranås kommun uppvisar ett bra resultat för 2022. Det goda resultatet beror bland annat på att kommunens skatteintäkter blev högre än budgeterat. Av de kommunala bolagen redovisar Tranås Energi AB ett rekordresultat. De höga elpriserna har bidragit till bolagets starka resultat.

Kommunala bolag

Kommunala bolag	2022	2021
Tranås Stadshus AB	-4,1	-3,7
AB Tranås bostäder	-21,1	9,9
Tranås Energi	35,0	28,7

Alla talen i tabellen syftar till miljoner kronor.

Kommunens resultat

Nämnd	2022	2021
Kommunfullmäktige	-5,9	-5,7
Kommunstyrelsen	-172,9	-165,3
Barn & utbildning	-488,4	-479,7
Bygg & miljö	-5,5	-5,4
Kultur & fritid	-41,4	-40,6
Socialnämnd	-482,4	-449,5
Teknik & griftegård	-45,5	-44
Summa nämnder	-1242,0	-1190,2
Finansverksamhet*	1282,0	1235,7
Resultat	40,0	45,5

Alla talen i tabellen syftar till miljoner kronor.

*I finansverksamheten finns skatteintäkter och generella bidrag.

Vill du läsa mer om kommunens verksamhet 2022? Du hittar hela årsredovisningen på [tranas.se](https://www.tranas.se)